

altså en meget omfattende prøve for børn på 11, eller som det efterhånden er blevet, 12 år. I tidens løb har det udviklet sig således, at optagelsesprøven har været mere omfattende ved nogle skolevæsenere end ved andre, således at vilkårene for de børn, der søger ind i eksamensmellemkolen, kan være meget forskellige de forskellige steder. En omfattende prøve under eksamensmæssige former og af afgørende betydning for børnenes fremtidsmuligheder bør ikke længere opretholdes for 11—12 årige børn.

Også eksamensmellemskolens afsluttende prøve, mellemkoleeksamen, synes nu alt for eksamenspræget i betragtning af, at denne eksamen er en eksamen for børn, og som det vil fremgå af det foran anførte, er mellemkoleeksamen desuden ved selve sin eksistens en afgørende faktor blandt de forhold, der har medført den nuværende skævhed i skolebilledet.

I forbindelse med en undersøgelse af årsagerne til den nævnte skævhed i skolebilledet møder man også spørgsmålet om undervisningspligtens ophør. Her er det klart, at en folkeskole, hvor den øverste eller de to øverste klasser normalt må være beregnet for børn, der er over den undervisningspligtige alder, lider af en afgørende svaghed i sin struktur og ikke er egnet til at sikre den afrunding af skolens undervisning, som er af den største betydning for børnenes forståelse af deres egen tid og deres eget samfund, når de kommer ud i det praktiske liv. Om de uheldige følger af den nævnte svaghed i folkeskolens nuværende struktur kan der henvises til det foran anførte først og fremmest med hensyn til frafaldet fra den eksamensfri skole, men også i nogen grad med hensyn til frafaldet fra eksamensskolen, og konsekvensen af undersøgelsen må blive den, at den ideelle opbygning af folkeskolen må være en ordning, hvorunder folkeskolens undervisning afrundes samtidig med undervisningspligtens ophør.

De vigtigste spørgsmål med hensyn til en ændret ordning af den danske skole er således at finde frem til, hvordan man kan skabe balance mellem de to nuværende skoleafdelinger, eksamensskolen og den eksamensfri skole, og hvordan man kan tilvejebringe lige muligheder for børn i byskolen og børn i skolen på landet. I forbindelse med disse spørgsmål må der søges en løsning på problemerne omkring den nuværende optagelsesprøve til eksamensmellemkolen og denne skoleafdelings afslutning samt på spørgsmålet om undervisningspligtens varighed.

Med hensyn til optagelsesprøven til eksamensmellemkolen og mellemkoleeksamen har under-

visningsministeriet i januar 1952 nedsat et udvalg med den opgave indenfor de ved de gældende love fastsatte rammer at fremkomme med indstilling om en à jour-føring og ændring af bestemmelserne vedrørende undervisningen i eksamensmellemkolen, realskolerne, pigeskolerne og præliminærskolerne samt om eksamens afholdelse i disse skoler. Endvidere skulle udvalget tage stilling til spørgsmålet om eventuelle ændringer af reglerne vedrørende optagelse i 1. eksamensmellemkoleklasse. Den siden udvalgets nedsættelse stedfundne udvikling har medført, at udvalgets kommissorium nu må anses for at være for snævert, idet de ændringer, som kan foretages uden lovændringer, ikke vil være tilstrækkelige, men udvalget har udført et stort arbejde inden for det område, det fik til opgave at beskæftige sig med, og det har bl. a. medvirket til den lempelse af optagelsesprøven til eksamensmellemkolen i hovedstadskommunerne, som blev gennemført ved kgl. anordning af 11. september 1952. For tiden er udvalgets arbejde efter ministeriets anmodning stillet i bero.

Med hensyn til en forbedring af den eksamensfri mellemkole er der flere steder iværksat interessante forsøg, og nogle steder er sådanne forsøg blevet tilrettelagt efter forhandlinger med de stedlige fagskoler — handelsskoler og tekniske skoler — således at man har kunnet tage hensyn til fagskolernes ønsker vedrørende de kundskaber og færdigheder, som man fra det praktiske livs side ønsker, at børnene skal opnå i skolen. Der synes herved at være anvist en værdifuld vej fremad med hensyn til en forbedring af den nuværende skoleordning.

I oktober 1949 blev der på initiativ af hovedstyrelsen for Danmarks lærerforening nedsat et fællesudvalg med repræsentanter for Danmarks lærerforening, de københavnske lærerforeninger, Danmarks realskoleforening og Gymnasieskolernes lærerforening med den hovedopgave at drøfte den eksamensfri mellemkoles og landsbykolens muligheder. Udvalget fik desuden den opgave at drøfte vor skoles rette struktur indenfor en delt skole. Dette fællesudvalg afgav i maj 1952 sin af alle udvalgets medlemmer tiltrådte betænkning, der på afgørende måde banede vejen for, at nu også undervisningsministeriet fik grundlag for at tage spørgsmålet om skolens fremtidige struktur op til samlet overvejelse.

I november 1954 indbød undervisningsministeren lærerorganisationerne og enkelte andre skoleinteresserede kredse til et forhandlingsmøde af intern karakter og fremsatte ved dette rundbordsmøde forslag til en konkret løsning, som på væsent-